

VIRU-JAAGUPI 8-KL. KOOL

VOORE KOOL

Õpil.: Hivi Hunapuu 7.BL.
Juht. Õpet.: Alisse Vaasma

— 1986 —

Voore vallakooli kohta on andmeid napilt. Arhiivi teadete kohaselt asutati kool juba 1852. aastal, kuid aruandelehtedel "Tabelle über Schul- und Haus-Unterricht in der Religion im Kirchspiel" on esimesed andmed 1856/57. õppearaasta kohta. Esimesest koolimajast ei tea ka keegi rääkida, küll aga teisest, kus õppijaid elab veel ümbruskonnas.

Võore 1905.a. ehitatud puust koolimaja asus Rakvere-Tartu maantee ääres. See hoone on säilinud tänapäevani. Tol ajal oli maja maantee poolsel küljel verandaga sissekäik. Õpilased sisenesid hoovipoolest uksest.

Klassiruumiks oli nelja aknaga suur tuba maja lõunapoolses osas. Seal paiknes kaks rida laudu: üks rida esimese, teine teise klassi õpilaste jaoks. Maja põhjapoolses otsas elas õpetaja, kes kasutas 3 tuba, köök, sahver. Teistest hoonetest veel laut, ait, puukuur.

Klassi ees oli jalaga tahvel ja kantsel õpetaja jaoks.

Õpheaasta	Laste arv 7 a. leerini		Koolilapsi, kes kodus õpetatud		Loevad		Tunnevad ka- tekismust	
	P	T	P	T	P	T	P	T
1856/57	42	52	42	52	33	31	14	29

Oppeaasta	Laste arv 7- Koolilapsed			Keda kodus	Loevad	Mõistavad kate-
	P	T	P	T	P	kisust
1858/59	38	38	11	11	27	17
1859/60	40	41	8	6	32	35
1960/61	41	46	10	5	31	41
1961/62	31	45			35	31
1962/63	peab olema koolis			22	5	9
						10

Õppeaasta	Laste arv		Käisid koolis		1-2 x nädalas		Loevad		Tundsid		Kirj-juus-		Reh-ken-		Tunn.-kate-	
	P	T	P	T	P	T	vaga testi- hääs-	aru- mis.	nääs-	kesk- sead.	ti vad.	mis.	ti	da-	vad	
1864/65	38	45					5	29	44	5	73					
1867/68	20	28	5	9	25											
1868/69	68	9	11	16	20	30	16	22	6	60	12	5				
1873/74	71	9	10	2	2	16	7	8	18	5	20	20				
1874/75	30	36	14	14	2	20	10	11	20	10	28	25	88	60	28	65
1875/76	33	37	16	17	15	22	30	3	20	30	20	30	95	74	10	84
1877/78	24	27	14	22	10	19	9	17	6	20	5	20	84	15	50	88
1878/79	31	39	18	22	13	17	35	5	15	40	13	40	35	89	30	45
1879/80	37	43	19	17	18	26	25	11	12	31	12	30	30	94	80	9
1880/81	50	34	18	19	32	15	25	12	20	35	20	35	35	98	60	28
1881/82	42	34	20	11	22	23	27	4	15	27	15	31	31	81	53	21
1882/83	38	30	11	8	27	22	11	10	5	15	5	21	21	78	40	31
1883/84	40	28	17	8	23	20	15	10	5	15	5	20	20	76	30	40
1884/85	34	25	20	11	14	19	12	12	19	12	9	25	31	65	45	15
1885/86	28	19	16	9	12	10	9	11	12	9	12	9	25	61	40	18
1886/87	28	18	15	11	13	7	15	11	12	24	12	26	26	60	38	19
1887/88	20	24	6	13	14	11	15	4	17	19	12	19	19	54	29	18
1888/89	20	24	6	13	14	11	26	14					34	7		
1889/90	23	22	8	12	16	10	28	16					25		54	48
														8-17 a.	57	48

Õppaja-aasta	Õpil. arv 10-17	Iga päev koolis	1-2x koolis	% koolis	Lugeda oskas	% koolis	Fundis kate-kism.	% koolis	Kirju-tasid	% koolis	Reh-kenda-sid	%
									94			
1864/65	83	-	-	-	52,1	-	-	-	-	-	-	-
1867/68	48	14	29,2	25	52,1	-	-	-	-	-	-	-
1868/69	68	20	29,4	36	52,9	68	100	66	97,1	12	47,6	7,4
1873/74	71	19	26,8	4	5,6	31	43,7	23	32,4	20	28,2	28,2
1874/75	66	28	42,4	2	3,0	41	61,2	30	45,5	28	42,4	37,9
1875/76	70	33	47,1	37	52,9	53	75,7	50	71,4	30	42,9	28,6
1877/78	51	36	70,6	29	56,9	32	62,7	25	49,02	20	39,2	39,2
1878/79	70	40	57,1	30	42,9	55	78,6	53	75,7	40	57,1	50,0
1879/80	80	36	45,0	44	55,0	48	60,0	44	55,0	30	37,5	37,5
1880/81	84	37	44,0	47	56,0	57	67,9	55	65,5	35	41,7	41,7
1881/82	76	31	40,8	45	59,2	46	60,5	42	55,3	31	40,8	40,8
1882/83	68	19	27,9	49	72,1	26	38,1	20	29,4	21	30,9	30,9
1883/84	68	25	36,8	43	63,2	30	44,1	20	29,4	20	29,4	29,4
1884/85	59	31	52,5	29	47,5	43	72,9	31	52,5	31	52,5	52,5
1885/86	47	25	53,2	26	55,3	36	76,6	21	44,7	25	53,2	53,2
1886/87	46	26	56,5	22	47,8	38	82,6	36	78,3	26	56,5	56,5
1887/88	44	19	43,2	26	59,1	36	81,8	31	70,5	19	43,2	43,2
1888/89	44	19	43,2	25	56,8	40	90,9	41	93,2	-	-	-
1889/1890	45	20	44,4	26	57,8	44	97,8	45	100,0	-	-	-

VOORE KOGLES EDASLIJUDMINGE J

Aasta	10-16-a.		Lapsed		Põhikooli õpilased		Kordajed		Kokku		Leevad hästi
	M	N	M	N	M	N	M	N	M	N	
10 - 17 a.											
1890/91	19	30	49	12	14		7	16	49		35
1893/94	10 - 16 a.	17	31	48	11	12	6	19	48		31
1894/95	22	26		14	10		8	16	48		32
1895/96	25	27		14	7		9	20	50		33
1896/97	21	23		13	6		7	17	43		15
1897/98	26	16		9	5		10	10	34		22
1898/99	23	15		12	5		11	10	33		21
1899/							12	9	36		21
1900	23	14		10	5						
1901/02	28	18		18	12		10	6	46		25
1902/03	24	23		18	17		6	6	47		27
1904/05	29	25		12	14		17	11	54		39
1905/06	29	21		15	9		16	12	50		36
1906/07	26	30		11	17		15	13	56		40
1907/08	22	25		12	12		7	13	44		33
1908/09	19	16		9	14		10	12	45		35
1909/01	30	16		15	9		17	15	44		35
10 - 17											
1911/12				29			23	52			35
1912/13				32			26	28			45
1913/14				28			22	50			34

3. ÕPILASTE ARV

keskm.	tunneved ketek.		tunneved piiblik.		kiriku- leulu	Koduleped 8-10.a. lõe-ved ka- vad tsk.pli	tunne- bliliug	
	hästi	erusest- õevalt	hästi	keskm.			8-17 a.	8-17 a.
14	42	20	20	29	rshuld.	70	64	64
17	25	20	25	23	hästi	8	3	3
18	45	28	28	20	-	8	12	8
17	40	18	30	20	hästi	15	10	15
24	53	26	15	21	eeckujul.	13	10	10
12	50	25	24	8	hästi	8	4	2
17	32	11	21	15	hästi	24	10	10
15	23	25	20	16	hästi	14	12	14
4	25	15	21	18	-	16	9	5
16	42	30	32	15	hes	13	10	8
9	51	36	40	8	hästi	15	7	13
14	50	34	34	14	hästi	17	15	12
12	55	48	40	14	-	16	10	7
10	43	40	32	8	hästi	20	15	20
10	45	39	36	6	hästi	19	14	17
9	37	20	34	7	hästi	22	18	20
17	46	6	42	4	4	16	17	15
12	51	4	43	6	4	7	7	7
13	42	7	33	16	4	11	12	4

VOORE KOOL 1914/15. a.

Päris koolileapsed

Lapse nimi Lapse Mit- Lapse möistmine Mitu pae-
 ise mes Katekismus piib- luge- ki- va Tä-
 nimi talv sö- sele- li- mine ri- käi- viit-
 nad tused lugu ku mud mud hen-
 laul dus

1. Keliorf Johan-	Jüri									
nes		3	5	5-	4+	5	5	113	2	
2. Kelu, Johannes Hendrik		4	5	5	4+	4	4	109	6	
3. Meibaum Alive	Peeter	3	5	4+	4+	5	3	110	5	
4. Vilkes Ang.	Eduard	Mihkel	3	4	4-	4	3+	4-	100	15
5. Kabelmann, Eduard		Kaarel	2	4	4	5	4-	4	113	2
6. Kelu Johannes	Jüri	3	4	3-	3+	3	4	110	5	
7. Kobil, Anette	August	3	5	4	5	4	5	106	9	
8. Klammer, Saine	Ants	3	4	3-	3	3	4-	105	10	
9. Nirgi Voldemar	Kaarel	3	5	4	5-	4+	2	114	1	
10. Orav Johannes	Jüri	2	4+	4+	4	4	3+	107	8	
11. Raud Oskar	Jüri	3	4	3	3	4	4	112	3	
12. Rikken Adolf	Jüri	3	4	3-	4-	4	3	108	7	
13. Kelu August		1	4	-	3	3-	3	109	6	
14. Kelu Martha	Jüri	1	4	-	3	4	4-	111	4	
15. Kobil Alide	Mihkel	1	4-	-	3-	3-	4	114	1	
16. Kobil Linda	Juhen	1	4	-	3-	3	4-	115	-	
17. Kobil Eduard	Mihkel	1	4	3	4-	4-	4	114	1	
18. Klammer Margis	Juhen	1	3	-	3-	3-	3-	113	2	
19. Kurs August	Jüri	1	3	-	3+	2	3	110	15	
20. Masing Elfriede		1	3	-	3	2	3	102	13	
21. Nurk Iva	Jüri	1	4	-	3	4	4	113	2	
22. Pilv Anette	Ants	2	4	3-	3	4	4	111	4	
23. Pihkve Elfriede		1	4	-	4	4-	4	95	20	
24.	Juhan	1	4	-	3	4	4	108	7	
25. Orav August	Jüri	1	4	-	4	3-	2	188	7	
26. Rotka helene	Mihkel	1	4	-	4	4	4	109	6	
27. Tomper Alma	Joosep	3	4	3	3	4	4	104	11	

Millegest jutustavad eelolevad andmed? Näib, et 10-17-aastased olid õppetööga haaratud, kas siis iga päev või 1-2 korda nädalas käies alles 1875.aastast. 1977/78. õppeaasta õpilaste seas oli vist nooremaidki, sest iga päev ja 1-2 korda käijate arv on suurem ealistest. Tuleb välja, et oli veel küllalt neid, kes eelmise sajandi neljandal veerandil lugeda, kirjutada, arvutada ei osanud. Katekismust õpiti tundma koolis, et leeris läbi saada, kuid siit nähtub, et katekismusegi tundjaid oli vähem kui lugejaid. Suures tabelis on veel eraldi toodud väga hästi, keskmiselt ja arusaadavalt lugeda oskavad. Arvan, et arusaadavalt lugesid need, kes tähed kokku said. Mis puutub kirjutada ja rehkendada võivatesse, siis nende protsent on põhiliselt ühesugune. Nii et, kes kirjutas, see ka arvutas. Kahjuks oli neid ikka vähe - pool kooliealistest ja veelgi napimalt.

Kokkuvõte õpilaste arvust ja oskustest

Õpheaasta	Laste arv	Kodus õpetatud	%	Neist käis koolis	%	Oskasid lugeda	%	Tundkatekisus.	%
1856/57	94	94	100			64	68,1	43	45,7
1858/59	76	54	71,1	22	28,9	76	100	76	100
1859/60	81	67	82,7	14	17,3	81	100	81	100
1860/61	87	72	82,8	15	17,2	87	100	87	100
1861/62	76					76	100	76	100
1862/63	22	19	86,4	5	22,7	puuduvad	andmed		

Kui vaadata neid 6 aasta andmeid, siis võib selda, et eelmine sajandi keskpaiku õpetati Voore piirkonnas enamuses lapsi kodudes, üks viiendik käis ainult koolis, erandiks on 1858/59.aasta, mil üle neljandiku kooliharidust sai. Sellest hoolimata on lugemisoskuse ja katekismuse tundmine täielik - 100 %. Siin peab kahtlust avaldama. Kas polnud asi mitte nönda, et nn. "koolikatsujad" kontrollijad kergel käel tulemustega rahule jäid, sest järgnev periood näitab, et 100 %-ni ei jöutagi peaaegu sajandi lõpuks.

Õpilaste arv ja oskused

Õpheaasta	Laste arv 7 a. leerini	Kodus öpeta- tud	%	Neist käis koolis	%
1856/57	94	94	100	-	-
1858/59	76	54	71,1	22	28,9
1859/60	81	67	82,7	14	17,3
1860/61	87	72	82,8	15	17,2
1861/62	76	puuduvad	andmed		
1862/63	22 ?	19	86,4	5	22,7

Kui vaadata neid 6 aasta andmeid, siis võib selda, et eelmine sajandi keskpaiku öpetati Voore kooli piirkonnas enamuses lapsi kodudes, üks viiendik käis ainult koolis, erandiks on 1858/59 aasta, mil üle neljandiku kooliteed käis. Sellest hoolimata on lugemisoskuse ja katekissuse tundmine nende andmete kohaselt täielik - 100 %. Siin peab kahtlust avaldama. Kas polnud asi mitte nõnda, et nn. "koolikatsujad" - kontrollijad kerget käel tulemustega rahule jäid, sest järgnev periood näitab, et 100 %-ni ei jöutagi peaaegu sajandi lõpuks.

Õpheaasta	7-17 a. Loevad laste arv	%	Tunne- vad ka- tekis- must	%	
1874/75	88	88	100	65	73,9
1875/76	95	84	88,4	88	92,6
1877/78	84	65	77,4	84	100
1878/79	89	75	84,3	45	50,6
1879/80	94	89	94,7	62	66,0
1880/81	98	88	89,8	61	62,2
1881/82	81	74	91,4	55	67,9

1882/83	78	71	91,0	61	78,2
1883/84	76	70	92,1	55	72,4
1884/85	65	60	92,3	51	78,5
1885/86	61	58	95,1	45	73,8
1886/87	60	57	95,0	38	63,3
1887/88	54	47	87,0	44	81,5
8-17 a.					
1888/89	54	48	88,9	48	88,9
1889/90	57	48	84,2	48	84,2

Kui võrrelda 7-17-aastaste ja 10-17-aastaste lugemisoskust ja katekismuse tundmist, siis 7-17-a. hulgas on mõistvate protsent hoopis suurem. Kas nii palju 7-10-aastasi oskas lugeda, et sel määral % mõjutab? Muud seletust ma ei näe.

Vahepealsed andmed õpilaste kohta puuduvad. Ka järgnevad on lüunklikud.

ORKA andmetel õppis 1919.a. 9 pojassi ja 3 tütarlast, seega 12 õpilast.¹

1920/21. õppeaastal töötas kool kahe klassiga: I+III kl. I klassis õppis 6 pojassi ja 5 tütarlast, II klassis 3 pojassi ja 7 tütarlast, seega 21 õppurit.

Vanuse järgi:

	I kl.	II kl.
8 a.	1 p.	-
9 a.	3 p. 4 t.	1 p.
10 a.	2 p. 1 t.	1 p. 3 t.
11 a.	-	1 p. 2 t.
12 a.	-	2 t.

¹ ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1400 l 418.

I klassi lõpetas 4 pojasi ja 5 tüdrukut,

II klassi lõpetas 3 pojasi ja 5 tüdrukut.

Edasi ei jõudnud I kl. 2 pojasi, II kl. 2 tüdrukut.

Õppeaasta algas 3.okt., I poolaasta lõppes 21.dets. Teine poolaasta algas 7.jaanuaril ja lõppes 14.mail. Õppepäevi oli I poolaastal 70, teisel 92.

I+II klassi poisid puudusid 248 päeva, tüdrukud 170 päeva. Nii tuli iga poisi kohta 27 ja tüdruku kohta 14 puudumispäeva. Ei usu, et poisid haigemad olid, aga küllap tütarlapsed olid usinamad koolis käima.

Õppetöö seisis 27.sept.-3.oktoobrini klassi krohvimise pärast.²

Kooli kontrollis kolinõunik M.Meos 23.02.1921.a., kes kirjutas hiljem aktis, et oli I klassi koduloo ja II klassi eesti keele ja rehkenduse tunnis. Koduloos oli aine käsitus pealiskaudne. Enamjagu õpilasi II kl. rehkenduse tunnid olid täiesti passiivsed. Kolinõunik teeb kõkkuvõtte, et õpetaja Alaküla ei taha ikka veel aru saada laste vaimu harivast elavast koolitööst.³

Kevadel, 30.aprillil käidi Voore metsas ekskursioonil lehtpuid vaatlenas.

Õpperaamatutest kasutati Kampmanni I ja II jagu, Petersoni algharjutusi, Mikelsaare Geomeetria 1. ja 2.jagu. Puudus oli koduloo ja geomeetria öpikutest.

Koolis käis ka kord dr.Oja õpilaste tervist kontrollimas.

Kooli hoolekogusse kuulusid: Vilhelm Maurit, Peeter Amon ja Juhani Kobil.⁴

⁴ ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1445 l 496.

1922/23. õppeaastal töötas Voore 2-kl. algkoolis I ja II klass.

Õppetöö algas 18. septembril ja lõppes 17. juunil.

I klassis õppis 12 p. ja 2 t.,

II klassis oli 9 p. ja 2 t., seega 25 õpilast.

Kordama jäi I kl. 1 poiss, järeleksam oli I kl. 4 poisil ja II kl. 3 poisil.

Vanuse järgi oli:

	I kl.	II kl.
8 a.	1 p.	-
9 a.	6 p. 2 t.	3 p. 1 t.
10 a.	2 p.	5 p. 1 t.
11 a.	3 p.	1 p.

Puuduti poiste poolt 240 päeva, tüdrukud 52 päeva.⁵

1923/24. õppeaasta statistilised arvanded kõnelevad sellest, et Voore 2-kl. algkoolis oli 190 õppepäeva, töö algas 1. oktoobril ja lõppes 31. mail.

Õpilaste arv 25, neist I kl. 9 p. 2 t.

II kl. 12 p. 2 t.

Vanuse järgi oli:

	I kl.	II kl.
8 a.	1 t.	--
9 a.	5 p. 2 t.	-
10 a.	3 p.	7 p. 2 t.
11 a.	-	3 p.
12 a.	-	2 p.

Puudumisi oli jälle poistel rohkesti:

I kl. p 131 päeva, t. 21 päeva

II kl. p. 110 päeva, t. 27 päeva.⁶

⁵ ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1606 l 28-31.

⁶ ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1696 l 165-166.

1923/24. õppeaastal ei ilmunud kooli järgmised õpilased:

Karl Soone - vaesuse tõttu - vanemad asumikud

Rudolf Vilu - haigus " palgat.

Elmar Proovel - vaesus " "

Therese Liblikas - sihilik törkumine " "

Aliede Liblikas - - " - " " 7

Voore 2-kl. algkooli tunniplaan 1924/25.6.-a. Töö algus kell 9.00. Tunnid on I ja II klassis samad, ilmselt oli õppeplaan tihesugune.

Esmaspäev	Teisipäev	Kolmapäev
-----------	-----------	-----------

I + II kl.	I + II kl.	I + II kl.
------------	------------	------------

emakeel	emakeel	kodulugu
---------	---------	----------

rehkendus	rehkendus	rehkendus
-----------	-----------	-----------

kodulugu	käsitöö	emakeel
----------	---------	---------

usuõpetus	võimlemine	joonistamine
-----------	------------	--------------

laulmine		
----------	--	--

Neljapäev	Reede	Laupäev
-----------	-------	---------

I + II kl.	I + II kl.	I + II kl.
------------	------------	------------

rehkendus	rehkendus	emakeel
-----------	-----------	---------

emakeel	kodulugu	rehkendus
---------	----------	-----------

käsitöö	emakeel	usuõpetus
---------	---------	-----------

võimlemine	laulmine	emakeel 8
------------	----------	-----------

		joonistamine
--	--	--------------

1927/28. õppeaastal oli Voore 3-kl. algkoolis 28 õpilast:

I kl. 5 p. + 5 t.

II kl. 2 p. + 7 t.

III kl. 4 p. + 5 t.

⁷ ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1797 l 172

⁸ ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1797 l 154.

Edasijõudmine:

	Kevadel oli öpilasi	Lõpetasid klassi	Jäid kordama
I kl.	4 p. 4 t.	4 p. 3 t.	1 t.
II kl.	2 p. 7 t.	2 p. 6 t.	1 t.
III kl.	3 p. 4 t.	3 p. 2 t.	2 t.

Kooli majanduslik jõukus oli kasvanud, öpilaste raamatukogus oli 50 teost. Laenutuste keskmene oli poistel 21 ja tütarlastel 23 raamatut aasta jooksul.⁹

1928/29. õppeaastal algas Voore 3-kl. algkoolis töö 8. oktoobril ja lõppes 4. juunil.

I klassis kevadel	1 p. 6 t., kordama jäi	1 p.
II " "	3 p. 4 t.	-
III kl.	" 3 p. 6 t. - " -	1 p. 2 t.

Öpilaste arv oli 23.

Vanuse järgi oli öpilasi:

	I kl.	II kl.	III kl.
8 a.	1 p. 6 t.	-	-
9 a.	-	2 p. 3 t.	-
10 a.	-	1 p. 1 t.	2 p. 3 t.
11 a.	-	-	1 p. 2 t.
13 a.	-	-	1 t.

Korraldati ka jõuluõhtul pidu öpilaste ettekannetega.¹⁰

Mis puutub õpetajatesse kuni Anette Alakülanile, siis on andmed pärit samuti tabelitest "Tabelle über Schul- und Haus-Unterricht in der Religion im Kirchspiel" vastavatest aastatest.

1856 - Mart Krass, autodidakt, sünd. 1818.a., surmaaeg ei tea.

1867 - Hans Rammo pärit Pelistverest.

⁹ ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1979 l 68-69.

¹⁰ ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 2047 l 113.

- 1870 - Jüri Terras - Kodavere kooli haridusega.
 1880 - Juhan Kala - autodidakt.
 1885 - August Leithammel - oli hariduse saanud Tallinnas.
 1887 - Juhan Nurm - Kunda seminari haridusega.
 1894 - Jüri Kirnmann - Kuuda seminari haridusega.
 1899 - Mart Kornet - Eesti Aleksandrikooli lõpetanud.
 1913 - Julius Sollmann.

15.okt.1915 - Anette Alaküla - Rakvere Linna Tütarlaste Kooli lõpetanud.

Kutseõigusega kaheklassilise ministeeriumi kooli peale.

Anette Alaküla oli sündinud 14.nov.1892.a. Ta võis õpetada saksa, vene ja eesti keeles. Ametis oli olnud üldse 1912.aastast.

Koolipäevi Voorel meenutavad endised õpilased Arno Aart, Linda Vaigur ja Mai Ambos (Klammer).

Arno Aart on sündinud 1912.aastal ja läks kooli 1921.a. Tema kirjutas, et koolis tehti õppetööd hoolega. Kasutati ka veel krihvlit ja tahvlit, kuigi oli sulepea, tindipott ja vihikud olemas.

Jöulupühadeks õpiti näidendit. Koolipere elas söbralikult, eks leidus ka mõnikord tülinorijaid. Enamik kaasõpilasi on surnud. Tallinnas elavad Leida ja Salme Kelu, Johannes Koplik Viru-Jaagupis.

Linda Vaigur õppis Voorel aastail 1922-1924. Tema meenutab: "Kahte klassi õpetas üks õpetaja. Minu ajal oli see Anete Alaküla. Mõnikord aitas teda isa, kes oli varem olnud õpetaja. Meie vihikutele ja koolitunnistustele kirjutas tema alati pealkirjad. Õpetaja Alaküla isa kirjutatud on minu teise klassi tunnistuse esikülg. Mäletan, kuidas me köik seda ilusat käekirja imetlesime. Selles koolis õppisid Voore küla ja mõisa lapsed. Õpilasi oli

tile kahekümne. Lapsed täksid kooli 8-aastaselt. Enamasti köik oskasid lugeda ja pisut kirjutada. Kirjutamiseks olid esimeses klassis horisontaal- ja diagonaaljoonestikuga vihikud, arvutamiseks ruudulised. Krihvlit ja tahvlit, nagu olid su vanematel ödedel koolis, enam ma ei tarvitanud. Õpikuid mul kahjuks ei ole säilinud. Õigekirjareegleid õppisime Petersoni "Algharjutustest". Seal olid lõigud "pea weeles". Neid jämeda trükiga kohti pidime peast teadma. Raamatu lõpuosast õppisime 2 lehekülge pähe. Hea mälu töttu vuristasin selle õpetajale ette. Tegelikult neist reeglitest alati aru ei saanud. Peale keelereeglite tuli pähe õppida hulk luuletusi.

Joonistamise tundides tegime pilte vesivärvidega. Pika perioodi vältel joonistasime keppmehi. Voolimiseks oli meil ilusat sinist savi, millest vormisime loomakesi, linde jm. Valmis tööd seisid pidevalt klassi akna äärel. Ei mäleta, et võimlemistunde oleks olnud talvel. Soojal ajal mängisime sireelitega piiratud maantee poolsel kooliõuel. Mängud olid lihtsad jooksumängud.

Kevaditi toimusid koolipeod, selleks ehitati klassi ühte äärde lava. Ruum ehititi roheliste kaskedega. Talvel õpiti selgeks näidend ja deklamatsioonid. Ega köik olnudki lastepärane. Minul esimese klassi õpilasena tuli esitada L.Koidula "Tcid ma teretan, Eestimaa pojad." Õpetaja A.Alaküllal oli ilus lauluhääl. Ta esitas laulu "Millal meie pulmad teeme?" Peol oli palju lastevanewaid ja teisi ümbruskonna inimesi.

Minuga koos õppisid Meeri Nurk, Osvald Preemet, Marta Otsa-Oolo, Leida Otsa-Maasik, Udo Maurits, vennad Karjused, Arno Aart ja arvatavasti Johannes Koplik.

Mai Ambos (Klammer) kirjutas: "Voorel oli 3 klassi ainsa õpetajaga - Anette Alakülagaga. Köik 3 klassi olid ühes ruumis,

pingid olid pikad, igas istus 3 last. 1930.aastal kool likvi-deeriti ja me õega läksime Viru-Jaagupisse. Voorel abistas Anette Alaküla tema isa "papi" Alaküla, kes viis läbi sageli hommikupalvusi ja õpetas meid käsitöötunnis. Mis ta poistele õpetas, ei mäleta, kuid meile, tüdrukutele, õpetas ta taskuräti palistamist. Lastele oli see nii naljakas jälgida, kuidas ta niiti nõelale järgi ajas. Ilmselt läks temal see siiski libedamini kui ta tütre, kes minu välestuste järgi üleüldse nõela kätte ei osanud võtta. Küll aga õpetas Anette Alaküla meid laulma, lugema ja kirjutama. Mingi tase pidi siiski seal koolis olema, sest teise kooli üle minnes eriti hinnete langust ei esinenud.

Helga Vitsut jutustas, et Anette Alaküla oli väga omamoodi huvitav inimene: ta ei osanud tuld teha pliidi alla, süüa keeta ega riideid parandada. Köik tegid ära vanemad, hiljem abikaasa. Lastele aga ta meeldis, sest oli heatahtlik ja ilusa lauluhäälega.

Kokkuvõttes peab ütlema, et Voore kool töötas 1852 - 1930.aastani, seega 76 aastat kord suurema, kord vähemaa eduga. Vastakad on arvamused õppetöö kohta. Mai Ambos (Klammer) kirjutas, et jöudsid kenasti järgmises koolis edasi 1930. aasta sügisel. Karl Soon aga suulises vestluses märkis, et Voore oli kerge lääia, teadmised jäid napiks. Üks on siiski selge, et lapsed koolis käisid, lugema, kirjutama ja arvutama õppisid.

Vonne 3. klassi

algkooli II klassi õpilane

Hansu Hammel

koolitunnistus

1920/30 õppeaasta.

Õpp eained	I. poolaasta	II. poolaasta	Pedagoogika nõukogu otsus
Kodulugu, kõlbuse- ja kodaniku- õpetus	hää hää hää hää	hää hää hää hää	jaega
Usuõpetus			
Emakeel			
Ajalugu			
Matemaatika			
Loodusõpetus			
Maateadus			
Kujutamine: joonistamine ja voolimine	naa naa naa naa	naa naa naa naa	goos
tööõpetus			
Laulmine			
Võimlemine ja tervishoid			
keel			
keel			
Elukomed			
Hoolsus			
Puudunud			
Vanemate allkiri:			

S I S U K O R D

	lk.
1. Sissejuhatus	2
2. Voore koolimajast	2
3. Tabelid õpilaste arvu ja oskuste kohta 1856-1890	3
4. Andmed õpilaste arvu, edasijöudmise ja vanuse kohta a. 1919, 1920/21, 1922/23, 1923/24, 1927/ 28, 1928/29	11
5. Tunnipiaan 1924/25.-a.	14
6. Andmed õpetajate kohta	15
7. Endiste õpilaste meenutused	16
8. Kokkuvõte	19

KASUTATUD MATERJALID

1. ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1400 l 418.
2. ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1445 l 495-497.
3. ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1446 l 74.
nim 1
4. ENSV ORKA f 3138 s 1445 l 496.
5. ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1606 l 28-31.
6. ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1696 l 165-166.
nim 1
7. ENSV ORKA f 3138 s 1797 l 172.
8. ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1797 l 154.
9. ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 1979 l 68-69.
10. ENSV ORKA f 3138 nim 1 s 2047 l 113.
11. "Tabelle über Schul- und Haus-Unterricht in der Religion
im Kirchspiel 1856-1890".
12. Arno Aarti kiri.
13. Linda Vaiguri kiri.
14. Mih Ambose (Klammeri) kiri.
15. Helga Vitsuti suulised andmed.
16. Karl Seone suulised andmed.
17. Linda Bakhoffi koolitunnistus.

Kasutatud materjalid säilitatakse Viru-Jaagupi 8-kl. Koolis.